

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

від 19 травня 2017 року

м. Хмельницький

№15/109-рк/к

Про припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Хмельницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі – адміністративна колегія Відділення), розглянувши матеріали дослідження ринку роздрібної торгівлі алкогольними напоями,

ВСТАНОВИЛА:

Хмельницьким обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (надалі – Відділення) під час здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції в територіальних межах смт. Меджибіж встановлено наступне.

Меджибізька селища рада об'єднаної територіальної громади (код ЄДРПОУ 04404556, вул. Пушкіна, 5, смт. Меджибіж, 31530) утворена відповідно до Конституції України та Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та в своїй діяльності керується Конституцією України і чинним законодавством України.

Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Меджибізька селища рада об'єднаної територіальної громади в межах своєї компетенції самостійно вирішує питання місцевого значення, виходячи із інтересів громадян, які проживають на території селища Меджибіж, та державних інтересів, проводить у життя рішення вищестоящих органів державної влади, забезпечує дотримання законності та правопорядку.

Меджибізька селища рада об'єднаної територіальної громади є правомочною розглядати та вирішувати будь-які питання, віднесені законодавством до компетенції органів місцевого самоврядування, а також утворюваних ними органів.

Відповідно до статті 73 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» акти ради, сільського, селищного, міського голови, голови районної в місті ради, виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, прийняті в межах наданих їм повноважень, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.

Таким чином, рішення сесій відповідних скликань Меджибізької селищної ради об'єднаної територіальної громади, прийняті в межах своєї компетенції, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на території селища підприємствами, організаціями і установами, кооперативними та іншими громадськими організаціями, їх органами, а також посадовими особами і громадянами.

Відповідно до частини першої статті 10 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" міські, селищні ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

Листом від 14 березня 2017 року №220/2017 Меджибізька селищна рада об'єднаної територіальної громади надала Відділенню копію рішення «Про посилення протидії продажу алкогольних та тютюнових виробів особам, що не досягли 18-річного віку» від 14 вересня 2016 року №8-12/2016.

Пунктом 1 цього рішення було встановлено заборону для продажу алкогольних напоїв в торговельних закладах з 22.00 до 10.00 години. Пунктом 2 Рішення було заборонено продаж алкогольних напоїв у закладах ресторанного господарства по селах Меджибізької об'єднаної територіальної громади з 23 до 10.00 години, які розміщені в приміщеннях житлових будинків і безпосередньо суміжних з житлом та малих архітектурних формах.

Відповідно до підпункту 9 пункту "а" статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать: встановлення зручного для населення режиму роботи підприємств комунального господарства, торгівлі та громадського харчування, побутового обслуговування, що належать до комунальної власності відповідних територіальних громад.

Згідно з підпунктом 4 пункту «б» статті 30 цього Закону, до делегованих повноважень зазначених рад належить встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи розташованих на відповідній території підприємств, установ та організацій сфери обслуговування незалежно від форм власності.

Із наведених норм вбачається, що до повноважень органів місцевого самоврядування належить виключно встановлення режиму роботи суб'єктів господарювання.

Пунктом 7 Правил встановлено, що зручний для населення режим роботи спеціалізованих магазинів, спеціалізованих відділів, секцій комунальної форми власності встановлюється виконавчими органами сільських, селищних, міських рад.

Зручний для населення режим роботи спеціалізованих магазинів, спеціалізованих відділів, секцій інших форм власності встановлюється виконавчими органами сільських, селищних, міських рад за погодженням з власником цього об'єкта.

Водночас, вказані повноваження стосуються встановлення (лише за погодженням з власником) саме режиму роботи, тобто розподілу робочого часу протягом відповідного календарного періоду (дня, тижня, місяця, року), але не встановлення обмеження на реалізацію певного виду продукції (товарів) у визначений органом місцевого самоврядування проміжок доби.

Отже, місцева рада не має повноважень самостійно встановлювати постійну, не на час проведення масових заходів, заборону продавати алкогольні, слабоалкогольні напої та пиво, в тому числі у певні години доби.

Згідно з приписами частини другої статті 4 Закону України "Про захист економічної конкуренції" органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

Таким чином, відповідно до вказаних законодавчих норм, реалізація Меджибізькою селищною об'єднаною територіальною громадою покладених на неї повноважень, має здійснюватись з дотриманням вимог чинного законодавства, у тому числі Закону України "Про захист економічної конкуренції".

Слід відмітити, що Меджибізька селищна рада об'єднаної територіальної громади не надала жодних документів, які б засвідчили погодження режиму роботи з власниками об'єктів роздрібної торгівлі алкогольними напоями.

Пунктами 1, 2 рішення «Про посилення протидії продажу алкогольних та тютюнових виробів особам, що не досягли 18-річного віку» від 14 вересня 2016 року №8-12/2016

Меджибізька селища рада встановила різні години щодо обмеження продажу продажу алкогольних напоїв в торговельних закладах (з 22.00 до 10.00 години) та продажу алкогольних напоїв у закладах ресторанного господарства (23 до 10.00 години).

Тобто, Меджибізька селища рада об'єднаної територіальної громади створює більш сприятливі умови у конкуренції для суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у закладах ресторанного господарства, в той час як для торговельних закладів ці умови залишаються незмінними. Таким чином, окремі суб'єкти господарювання здобувають переваги над іншими не завдяки власним досягненням, а внаслідок дії зовнішніх факторів, одним із яких і є вплив державних органів.

Отже, дії Меджибізької селищної ради об'єднаної територіальної громади, які полягають у встановленні часових обмежень (режиму роботи) щодо продажу алкогольних, слабоалкогольних напоїв та пива в торговельних закладах у вечірній та нічний час на території смт. Меджибіж без відповідного погодження з власником об'єкту торгівлі, як це передбачено вимогами Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції передбаченим пунктом 3 статті 50, частиною першою та абзацом другим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, а саме, антиконкурентні дії органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до спотворення конкуренції; встановлення обмежень на здійснення реалізації певних видів товарів.

Виходячи з наведеного вище та зважаючи на те, що дії Меджибізької селищної ради об'єднаної територіальної громади не призвели до суттєвого обмеження конкуренції, не завдали значних збитків суспільству, керуючись статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», адміністративна колегія Хмельницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

РЕКОМЕНДУЄ:

Меджибізькій селищній раді об'єднаній територіальній громаді (вул. Пушкіна, 5, смт. Меджибіж, 31530, код ЄДРПОУ 04404556) припинити дії, які полягають у встановленні часових обмежень (режиму роботи) щодо продажу алкогольних, слабоалкогольних напоїв та пива в торговельних закладах у вечірній та нічний час на території смт. Меджибіж без відповідного погодження з власником об'єкту торгівлі, як це передбачено вимогами Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції передбаченим пунктом 3 статті 50, частиною першою та абзацом другим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, а саме, антиконкурентні дії органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до спотворення конкуренції; встановлення обмежень на здійснення реалізації певних видів товарів, шляхом скасування пунктів 1, 2 рішення Меджибізької селищної ради «Про посилення протидії продажу алкогольних та тютюнових виробів особам, що не досягли 18-річного віку» від 14 вересня 2016 року №8-12/2016 .

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України “Про захист економічної конкуренції”, рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Частиною третьої статті 46 Закону України “Про захист економічної конкуренції” передбачено, що за умови виконання положень рекомендації органів Антимонопольного комітету України, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Про результати розгляду цих рекомендацій та здійснені заходи повідомити Відділення у двомісячний строк з дня їх отримання.

Голова адміністративної колегії,
Голова відділення

В. Олуйко